WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA 1

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Wspomaganie rozwoju umysłowego w zakresie wypowiadania się. Dbałość o kulturę języka. Początkowa nauka czytania i pisania. Kształtowanie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych.

Uczeń kończący klasę I:

1) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

a) obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia,

b) w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,

c) uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

2) w zakresie umiejętności czytania i pisania:

a) rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,

b) zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,

c) pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),

d) posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,

e) interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy), w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela,

f) korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych) pod kierunkiem nauczyciela;

3) w zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:

a) uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,

b) rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scence,

c) odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci.

Uczeń kończący klasę I:

1) w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

a) ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,

b) układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,

c) klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,

d) w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,

e) wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,

f) dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);

2) w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

a) sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiątkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wspak (zakres do 20); zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),

b) wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania,
c) radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,
d) zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;
3) w zakresie pomiaru:
a) długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów,
b) ciężaru: potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,
c) płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,
d) czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;
4) w zakresie obliczeń pieniężnych:
a) zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,
b) zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi.
Uczeń kończący klasę I:
1) potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
2) współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
3) wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;
4) ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
5) zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
6) wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
7) potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
8) wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

EDUKACJA MUZYCZNA

Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie.
Uczeń kończący klasę I:
1) powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki;
2) odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki pląsając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
3) realizuje proste schematy rytmiczne (np. ruchem całego ciała);
4) wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
5) świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
6) kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Poznawanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu.

Uczeń kończący klasę I:
1) wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego,
jak: kształt, barwa, faktura;
2) ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
3) wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
4) rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

EDUKACJA PRZYRODNICZA
Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej.
Uczeń kończący klasę I:
1) w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:
a) rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),
b) zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,
c) wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąciku przyrody),
d) wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,
e) zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatruwanie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,
f) zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia,
g) wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,
h) wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;
2) w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:
a) obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,
b) wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,
c) nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,
d) zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar, i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

ZAJĘCIA TECHNICZNE
Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwanie i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci.
Uczeń kończący klasę I:
1) w zakresie wychowania technicznego:
a) wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),
b) zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,

c) buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szałas, namiot, wagę, tor przeszkód; w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu np. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;
2) w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:
a) utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
b) zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
c) wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

WYCHOWANIE FIZYCZNE
Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna.
Uczeń kończący klasę I:
1) uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
2) potrafi :
a) chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować,
b) pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
c) wykonywać ćwiczenia równo ważne;
3) dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
4) wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
5) wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);
6) wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY
Wspomaganie dzieci w porozumiewaniu się z osobami, które mówią innym językiem.
Uczeń kończący klasę I:
1) rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;
2) nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
3) recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego;
4) rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami,
gestami, przedmiotami.

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE
Uczeń kończący klasę I:
1) posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
2) wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
3) stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

ETYKA
Przybliżanie dzieciom ważnych wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego.
Uczeń kończący klasę I:
1) przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych, ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot itp.);
2) wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych; nie niszczy otoczenia;

3) zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie;
4) wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
5) niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;
6) wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.

WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA 2

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Słuchanie

• Słuchanie wypowiedzi nauczyciela, innych uczniów, nagrań audycji i aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym. Słuchanie i wykonywanie poleceń.
• Uważne słuchanie czytanych krótkich tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich
treści.
• Słuchanie i wykonywanie poleceń.
• Odważne pytanie o znaczenie niezrozumiałych słów używanych przez nadawcę informacji.
• Zachowanie kultury słuchania – życzliwe nastawienie do mówiącego; uszanowanie wyrażanych przez niego poglądów;

Mówienie

• Swobodne, samorzutne wypowiadanie się całymi zdaniami. Używanie zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących;
• Dobieranie słów adekwatnych do rodzaju i intencji wypowiedzi
• Opowiadanie treści obrazków i historyjek obrazkowych; nadawanie tytułów
• Opowiadanie własnymi słowami treści krótkich tekstów czytanek, baśni, legend.
• Układanie opowiadań twórczych, np. podawania innego zakończenia utworu, dalszych losów
• Układanie zdań na temat różnych przedmiotów jako przygotowanie do opisu.
• Opisywanie przedmiotów z otoczenia lub przedstawionych na obrazku.
• Wygłaszanie z pamięci wierszy i krótkich fragmentów prozy.
• Dbałość o kulturę mówienia; dobieranie właściwych słów i zwrotów, odpowiedzialność za słowa; mówienie prawdy.

Czytanie

• Sprawdzenie stopnia opanowania przez dzieci techniki czytania po klasie pierwszej.
• Czytanie i rozumienie sensu uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów;
• Czytanie całościowe wyrazów; płynne czytanie tekstów złożonych z krótkich zdań.
• Systematyczne wdrażanie do uwzględniania znaków przestankowych
• Umiejętne odczytywanie dialogów z podziałem na role.
• Ciche czytanie ze zrozumieniem.
• Oddawanie głosem nastroju wiersza.
• Wyszukiwanie w tekście podanych wyrazów, zwrotów, fragmentów zabawnych, smutnych.
• Czytanie z podziałem na role.
• Wspólne czytanie fragmentów lektur wybranych przez nauczyciela.
• Zachęcanie i wdrażanie do samodzielnego czytania lektur oraz czasopism dziecięcych.
• Indywidualne czytanie dziecięcych książeczek i czasopism.
• Zwracanie uwagi na higienę czytania (właściwa postawa, oświetlenie).

Pisanie

• Doskonalenie kształtu i czytelności pisma: poprawne łączenie liter w wyrazach, zachowanie proporcji liter wielkich i małych, rozmieszczanie liter i wyrazów w liniaturze; odstępy między wyrazami w zdaniu.

• Przepisywanie wyrazów i krótkich zdań; przepisywanie połączone z uzupełnianiem tekstu.
• Układanie wyrazów i zdań z rozsypanek sylabowych i wyrazowych.
• Pisanie z pamięci i ze słuchu wyrazów z określoną trudnością ortograficzną oraz krótkich tekstów,
• Zbiorowe redagowanie opowiadań na podstawie wydarzeń lub obrazów.
• Indywidualne pisanie życzeń, listów i zaproszeń.
• Tworzenie i pisanie swobodnych tekstów.
Ortografia
• Utrwalanie pisowni wyrazów z dwuznakami oraz liter oznaczających spółgłoski miękkie (zmiękczenie przez kreskę oraz przez i).
• Pisanie wyrazów z ę i ą występujących w omawianych tekstach.
• Pisanie wyrazów z utratą dźwięczności na końcu wyrazu (sad, chleb).
• Pisownia wyrazów z ó i rz wymiennym; tworzenie rodziny wyrazów dla uzasadnienia ich pisowni.
• Pisownia wyrazów z ó i rz niewymiennym oraz wyrazów z h.
• Rozdzielna pisownia przyimka z rzeczownikiem.
• Utrwalenie pisowni wyrazów wielką literą; początek zdania, imiona, nazwiska, nazwy miast, państw.
• Pisownia najczęściej używanych skrótów: ulica – ul., numer – nr, strona – s., rok – r.
• Opanowanie alfabetu i praktyczne jego zastosowanie we wspólnym wyszukiwaniu wyrazów w słowniczku ortograficznym.
Kształcenie językowe
• Rozpoznawanie zdań pojedynczych: oznajmujących, pytających, rozkazujących.
• Rozpoznawanie liter, głosek i sylab w wyrazie; wyrazów w zdaniu, spółgłosek i samogłosek.
• Rzeczowniki jako nazwy osób, zwierząt, roślin i rzeczy; rodzaje rzeczownika: męski, żeński, nijaki oraz liczby rzeczownika: pojedyncza, mnoga.
• Czasowniki jako wyrazy oznaczające czynności; liczby czasownika: pojedyncza, mnoga.
• Zgodność form rzeczownika i czasownika w liczbie.
Wiedza o literaturze
• Wyodrębnianie w utworze literackim postaci, zdarzeń, miejsca i czasu akcji.
• Wspólne ustalenie kolejności wydarzeń; porządkowanie i uzupełnianie planu wydarzeń.
• Określanie nastroju utworu; wskazywanie w nim fragmentów humorystycznych, smutnych, budzących strach, wzruszających.
• Rozpoznawanie zwrotki w wierszu; rozpoznawanie i tworzenie rymów;
Słownictwo
• Systematyczne wzbogacanie czynnego słownictwa dziecka; wprowadzanie nazw przedmiotów,
• Wyjaśnianie niezrozumiałych dla dziecka wyrazów i zwrotów związanych z ćwiczeniami w mówieniu, pisaniu i czytaniu, zastępowanie ich innymi.
• Wyszukiwanie wyrazów o podobnym lub przeciwnym znaczeniu; tworzenie łatwych wyrazów pochodnych; wyrazy wieloznaczne,
• Poznawanie i rozumienie przysłów związanych z porami i z zachowaniem ludzi • Próby samodzielnego zapisywania nowo poznanych wyrazów.
• Próby samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji, np. słownika ortograficznego.

EDUKACJA MATEMATYCZNA
Stosunki przestrzenne
• Utrwalanie umiejętności określania swojego usytuowania w przestrzeni.
• Określanie położenia przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów.
• Doskonalenie umiejętności wyznaczania kierunków na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo – na prawo, do przodu – do tyłu, na dół – do góry.
• Zapoznawanie z kierunkami pośrednimi, np. w górnym prawym rogu, z lewej strony w dolnym rogu.
• Ocenianie odległości między obiektami; mierzenie linijką niewielkich odległości.
• Używanie ze zrozumieniem przyimków, np.: *za*, *pod*, *nad*, *od*, *do wewnątrz*, *na zewnątrz*, *obok*, *w*

• Posługiwanie się pojęciami: *pion*, *poziom*, *skos*.
Cechy wielkościowe
• Porównywanie dwóch lub trzech przedmiotów według wybranej cechy• Porządkowanie przedmiotów według wielkości od najmniejszego do największego i na odwrót.
• Porównywanie wielkości liczb i porządkowanie ich w ciągach rosnących lub malejących.
Rozumienie liczb i ich własności
Liczby w zakresie 100
• Poznawanie kolejnych liczb dwucyfrowych; zapisywanie liczb cyframi.
• Porównywanie liczb i porządkowanie ich w ustalonej kolejności rosnącej bądź malejącej.
• Utrwalanie rozumienia przez dziecko dziesiątkowego systemu zapisywania liczb; wskazywanie w liczbie cyfry dziesiątek i cyfry jedności.
Rozszerzenie zakresu liczbowego do 1000
• Zapisywanie liczb trzycyfrowych cyframi.
• Wskazywanie w liczbie trzycyfrowej cyfr: jedności, dziesiątek, setek.
• Porównywanie liczb; porządkowanie ich w ustalone ciągi liczbowe: rosnące, malejące.
Posługiwanie się liczbami
Działania na liczbach w zakresie 100
• Dodawanie (odejmowanie) liczby jednocyfrowej do (od) liczby dwucyfrowej bez przekroczenia i z przekroczeniem progu dziesiątkowego
• Dodawanie i odejmowanie liczb dwucyfrowych bez przekroczenia i z przekroczeniem progu dziesiątkowego,
• Mnożenie i dzielenie liczb w zakresie tabliczki mnożenia do 50.
Działania na liczbach w zakresie 1000
• Wykonywanie czterech działań arytmetycznych na liczbach trzycyfrowych bez przekraczania progu dziesiątkowego.
• Rozwiązywanie zadań tekstowych prostych i złożonych.
• Dokonywanie analizy treści zadań.
• Zapoznanie z różnymi metodami rozwiązywania zadań tekstowych.
• Przedstawianie struktury zadania tekstowego na rysunku schematycznym.
• Rozróżnianie figur z grupy wielokątów: trójkąty, czworokąty, pięciokąty, sześciokąty
• Wprowadzenie pojęć: trójkąt, kwadrat, prostokąt; badanie charakterystycznych cech tych figur; dostrzeganie cech wspólnych i cech różniących.
• Rysowanie odcinków o podanej długości; mierzenie długości wskazanych odcinków.
Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych
• Kształcenie umiejętności grupowania przedmiotów według jednej cechy, dwóch lub kilku cech.
• Tworzenie zbiorów przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem;
• Tworzenie zbiorów liczb,
• Wykorzystanie szachów lub gier planszowych do rozwijania myślenia i rozumienia zasad.
• Wymienianie nazw kolejnych dni tygodnia; kształcenie rozumienia, że tydzień to 7 dni
• Podawanie nazwy aktualnej pory roku.
• Wymienianie nazw kolejnych miesięcy; zapisywanie dat.
• Rozwiązywanie zadań na obliczanie upływu czasu kalendarzowego.
• Odczytywanie z tarczy zegarowej pełnych godzin w systemie 12-godzinnym;
• Zapoznanie z pojęciem *minuty*; odczytywanie godzin i minut w systemie 12-godzinnym, np.
• Wprowadzenie pojęć: *doba*, *godzina*, *minuta*, *kwadrans*.
• Dokonywanie prostych obliczeń zegarowych.
• Mierzenie długości różnych przedmiotów linijką, metrem krawieckim, stolarskim.
• Rysowanie i mierzenie długości odcinków.
• Porównywanie długości mierzonych odcinków.
• Wprowadzenie pojęcia *metr*.
• Ważenie na wadze szalkowej; odważniki 1 kg, 2 kg, 5 kg.

• Odważanie żądanej ilości towaru; dosypywanie, odsypywanie, doprowadzanie wagi do równowagi.
• Wprowadzenie pojęcia *dekagram*.
• Dokonywanie prostych obliczeń wagowych.
• Odmierzanie płynów naczyniami i używanie określeń: *litr*, *pół litra*, *ćwierć litra*.
• Proste obliczenia, w których występują pełne litry.
• Odczytywanie wskazań termometru zaokiennego i pokojowego.
• Obliczanie różnicy temperatur.
• Rozumienie siły nabywczej poszczególnych monet i banknotów.
• Rozwiązywanie zadań na różnorodne obliczenia pieniężne.
• Rozumienie pojęć: *cena*, *wartość zakupu*, *reszta*.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Dziecko jako jednostka społeczna

• Dostrzeganie swojej indywidualności w sferze:
—fizycznej – dostrzeganie podobieństw i różnic w wyglądzie ludzi i ich fizycznej sprawności;
—zmysłowej – zdobywanie umiejętności wykorzystywania zmysłów w poznawaniu świata; odczuwanie potrzeby ich doskonalenia;
—emocjonalnej – rozpoznawanie i nazywanie emocji wyrażanych przez siebie i przez innych ludzi; dostrzeganie, że sposób ich wyrażania może być przyjemny bądź nieprzyjemny; uczenie się właściwego reagowania emocjonalnego w przeżywanej sytuacji oraz właściwego reagowania na zachowania emocjonalne innych ludzi;
—intelektualnej – zdobywanie przeświadczenia, że umysł każdego człowieka to jego mądrość, jego wiedza; umysł należy ćwiczyć, doskonalić
• Poczucie własnej wartości – odkrywanie swoich możliwości w toku działania; nazywanie obszarów działania, w których dziecko czuje, że jest dobre bądź najlepsze z całego zespołu

Dziecko jako członek rodziny

• Identyfikowanie się z rodziną i jej tradycjami – posługiwanie się swoim nazwiskiem; poznawanie imion i nazwisk dalszych krewnych; zapoznawanie się z historią rodziny; odczuwanie dumy z przynależności do rodziny; wskazywanie, z kogo i z czego odczuwa się dumę;
• Tworzenie życzliwych więzi rodzinnych:
—okazywanie miłości członkom rodziny; darzenie szacunkiem rodziców i dziadków;
—pamiętanie o uroczystościach rodzinnych, składaniu życzeń, wręczaniu upominków;
—odczuwanie i okazywanie radości i dumy z osiągnięć zawodowych rodziców i dziadków;
—dostrzeganie i rozumienie potrzeb członków rodziny.
• Podejmowanie i wypełnianie obowiązków domowych:
—wypełnianie stałych obowiązków domowych bez przypominania;
—utrzymywanie porządku w swoim pokoju; wspólne troszczenie się o estetykę mieszkania i otoczenia;
• Dziecko jako uczeń:
—systematyczne poznawanie praw i obowiązków ucznia; pomaganie nauczycielowi w przygotowaniu pomocy dydaktycznych; sumienne pełnienie dyżurów w klasie; poszanowanie podręczników, przyborów szkolnych, sumienne wykonywanie powierzonych zadań edukacyjnych i organizacyjnych; odpowiednie zachowywanie się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece itp., poszanowanie wspólnego dobra;
—poznawanie, jak uczą się dzieci w innych krajach, w szczególności w kraju nauczanego języka;
—zdobywanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji;
—uczenie się właściwego reagowania emocjonalnego na sukces lub porażkę.

Dziecko jako członek społeczności klasowej:
—staranie się o utrzymanie serdecznych stosunków z innymi dziećmi w klasie; okazywanie sobie życzliwości;

—przestrzeganie kulturalnego odnoszenia się do siebie nawzajem, stosowanie zwrotów grzecznościowych
—dzielenie radości innych; gratulowanie koleżankom lub kolegom wygranej;
—opiekowanie się dziećmi potrzebującymi pomocy; właściwe odnoszenie się do dzieci niepełnosprawnych,
—unikanie krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami;
—poszanowanie cudzej własności i wytworów pracy koleżanek lub kolegów, poszanowanie tajemnicy korespondencji
• Poznawanie historii swojej rodziny.
• Rozumienie nazwy swego kraju, jego stolicy, barw, godła i hymnu narodowego;
• Zdobywanie wiedzy o przynależności do Unii Europejskiej.
• Poznawanie polskich legend i rocznic ważniejszych wydarzeń historycznych.
• Zapoznawanie z wybranymi zwyczajami i tradycjami polskimi.

EDUKACJA PRZYRODNICZA
Jesień
• W klasowym kąciku przyrody:
—opieka nad roślinami i zwierzętami hodowanymi w kąciku przyrody; zbieranie okazów przyrodniczych; robienie bukietów z zasuszonych kwiatów;
—obserwowanie wzrostu rośliny;
—prowadzenie kalendarza pogody;
• W ogrodzie lub na polu:
—rozróżnianie i podawanie nazw warzyw; wymienianie nazw ich części oraz wskazywanie części jadalnych; wartości odżywcze warzyw; surówki; różne sposoby przechowywania warzyw, przetwory
—poznawanie chwastów (oset, pokrzywa, skrzyp, perz); uzasadnianie, dlaczego należy je usuwać;
—rozpoznawanie i podawanie nazw ozdobnych roślin kwiatowych: aster, chryzantema, nasturcja, nagietek, malwa, pelargonia i inne rośliny dostępne do obserwacji; zabezpieczanie wieloletnich roślin kwiatowych przed zimą (np. róż);
—szkodniki roślin: mszyce, pędraki, ślimaki;
—zwierzęta pożyteczne: biedronki, żaby, jeże.
• W sadzie:
—rozpoznawanie i podawanie nazw drzew owocowych i krzewów owocowych
—sposoby zbierania i przechowywania owoców; higiena spożywania owoców; wartości odżywcze; sałatki owocowe; przetwory rola witamin w rozwoju organizmu;
W parku lub w lesie:
—rozpoznawanie po liściach i owocach wybranych drzew liściastych oraz drzew iglastych
—poznanie kilku zwierząt żyjących w naturalnym środowisku do przetrwania zimy; zagrożenia ze strony człowieka
• W domu:
—zwierzęta hodowane przez człowieka: pies, kot, papuga, chomik;
—tryb życia, sposób odżywiania się zwierząt domowych;
—obowiązki hodowcy.
Zima
• W klasowym kąciku przyrody:
—systematyczna opieka nad hodowlami założonymi jesienią;
• W parku lub w lesie:
—odpoczynek przyrody znaczenie pokrywy śnieżnej dla roślin i zwierząt; zmiany w wyglądzie zwierząt
—konieczność dokarmiania zwierząt (sarny, jelenie, dziki, zające); poznawanie zwierząt chronionych;

—systematyczne dokarmianie ptaków; rozpoznawanie ptaków gromadzących się w miejscach dokarmiania
• W ogrodzie zoologicznym – poznawanie wybranych zwierząt egzotycznych, np. słonia, żyrafy, lwa,
charakterystycznego wyglądu każdego z tych zwierząt, sposobu poruszania się i odżywiania, cech ich prawdziwego środowiska.
Wiosna
• W klasowym kąciku przyrody:
—wysiewanie nasion do skrzynek; pielęgnowanie i obserwowanie ich kiełkowania i wzrostu
—obserwowanie życia roślin i zwierząt żyjących w środowisku wodnym
—wykonywanie doświadczeń na obecność powietrza w otoczeniu, także w wodzie.
• W ogrodzie lub na polu:
—rozpoznawanie nasion warzyw—obserwowanie wyglądu i zachowania zwierząt, takich
• W sadzie:
—prace pielęgnacyjne w sadzie;
—zapoznanie się ze sposobem, w jaki pszczoły wytwarzają miód.
• W parku lub w lesie:
—wiosenne rośliny kwiatowe (przebiśnieg, zawilec, fiołek, konwalia); poznawanie roślin chronionych;
—powrót ptaków, zakładanie gniazd, opieka nad pisklętami;
—ochrona lasów, szkółki leśne.
• Na łące:
—zapoznawanie z roślinami łąkowymi: bratek polny, jaskier, mniszek lekarski, stokrotka, koniczyna;
—zwierzęta spotykane na łące: zając, mysz, liczne owady, niektóre ptaki;
—łąka jako miejsce wypasania roślinożernych zwierząt hodowlanych: krowy, kozy, owcy, konia.
W gospodarstwie wiejskim:
—zwierzęta hodowane przez człowieka, nazwa i wygląd zwierząt dorosłych i młodych;
sposób poruszania się i odżywiania; rozpoznawanie głosów wydawanych przez te zwierzęta; sposób odżywiania się zwierząt; ich znaczenie dla człowieka; wartość odżywcza
Funkcje życiowe człowieka – ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek
• Odżywianie: poznawanie sposobów zabezpieczania pokarmów przed zepsuciem; poznawanie szkodliwych dla zdrowia
produktów.
• Higiena osobista: rozumienie konieczności częstego mycia rąk w ciągu dnia; wyrobienie nawyku mycia zębów po każdym posiłku; dbanie o czystość paznokci i włosów; prawidłowe korzystanie z przyborów do mycia, urządzeń sanitarnych i utrzymywanie ich w czystości; utrzymywanie porządku wokół siebie.
• Bezwarunkowe przestrzeganie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie i w szkole.
• Zakaz prowokowania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu podczas zabaw, na przerwach, na zajęciach z wychowania technicznego, fizycznego.
• Przestrzeganie zakazu zabaw w miejscach niedozwolonych.
• Rozumienie zakazu zbliżania się do nieznanych zwierząt.
• Rozumienie potrzeby zachowania ostrożności w kontaktach z osobami obcymi; bezpieczeństwo w internecie.
• Świadome przestrzeganie zasad ruchu drogowego dla pieszych.
• Radzenie sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu; powiadamianie odpowiednich instytucji o wypadkach i zagrożeniach, ważne telefony i inne sposoby zawiadamiania o zagrożeniach
• Rozumienie znaczenia ruchu dla rozwoju organizmu; uprawianie wybranych sportów letnich i zimowych, np.: jazda na sankach, łyżwach; rozumienie potrzeby odpowiedniej ilości snu.

• Realizowanie swoich zainteresowań i pasji; zachowanie odpowiedniej postawy podczas oglądania programów telewizyjnychoraz pracy i zabawy przy komputerze.
• Znajomość nazwy swojej miejscowości, ulicy; poznawanie historii i związanych z nimi legend oraz faktów.
• Wskazanie w najbliższej okolicy ciekawych obiektów, zabytków, rezerwatów przyrody, skansenów.
• Poznawanie tradycji, obyczajów i obrzędów regionalnych; odróżnianie ludowych motywów swojego regionu; w miarę możliwości uczestniczenie w obrzędach związanych ze świętami,
• Dbanie o estetykę najbliższego otoczenia i dobre stosunki sąsiedzkie.
• Poznanie osobliwości fauny i flory swojej miejscowości.
• Wskazywanie na mapie fizycznej granic Polski, głównych miast, rzek.
• Zapoznanie z wybranymi krainami geograficznymi Polski.
—temperatura – obserwacja zmiennych warunków pogodowych
—wiatr – obserwacja kierunku i siły wiatru;
—opady – rodzaje deszczu.
• Rozumienie, że Ziemia jest jedną z ośmiu planet krążących wokół Słońca; interesowanie się wyprawami w kosmos.
• Dostrzeganie wspólnych cech ludzi żyjących na naszej planecie:
• Rozumienie konieczności ochrony środowiska naturalnego; oszczędzania wody, elektryczności; zbierania surowców wtórnych; segregowanie odpadów; czynny udział w akcji „Sprzątanie świata", obchodach „Święta Ziemi".

EDUKACJA PLASTYCZNA
• Utrwalenie kształtów poznanych w klasie 1 oraz poznanie nowych: wypukłego, wklęsłego, owalnego, spiczastego, wydłużonego, sercowatego.
• Rodzaje faktur: puszysta, miękka, gładka, kosmata; łączenie faktur podobnych i kontrastowych.
• Stopniowanie wielkości składowych, np. większy od..., ale mniejszy od...; największy – najmniejszy; określanie wielkości i proporcji kilku osób;
• Usytuowanie obiektów w przestrzeni: na środku kartki, wysoko, na dole, na lewo, od prawej strony; stojący, siedzący, leżący, jadący, biegnący, fruwający, klęczący, pochylony nad…
• Oddalenie obiektów: dalej niż..., bliżej tego..., tak samo daleko jak…
• Oglądanie dzieł sztuki, wyróżnianie w obrazie różnego rodzaju linii i próba uzasadniania ich obecności w tym właśnie miejscu; określanie ich wpływu na atmosferę dzieła, np. *Tam ruch i niepokój, a tu cisza, pogoda, spokój…;* próba uchwycenia znaczenia kolorystyki w obrazie.
• Rysowanie ołówkiem, kredkami świecowymi, patykiem na podkładzie z klejówki, lawowanie tuszem, rysowanie świecą lub kredą na czarnym tle.
• Rysowanie z wyobraźni, z pamięci, z pokazu.
• Rysowanie pojedynczych przedmiotów, zwierząt, roślin, postaci, zjawisk.
• Rysowanie scen związanych z własnymi przeżyciami oraz z treścią znanych dziecku tekstów literackich.
• Wyznaczanie linią konturów postaci i przedmiotów.
• Malowanie barwnych plam; dopatrywanie się rozmaitych fantastycznych stworów w plamach rozlanej na kartce farby; tworzenie plam symetrycznych poprzez zginanie kartki.
• Wykonywanie prac o tematyce abstrakcyjnej z wykorzystaniem zestawu różnorodnych plam.
• Poznawanie i podawanie nazw barw podstawowych: czerwona – żółta – niebieska; tworzenie barw pochodnych.
• Eksperymentowanie w przedstawianiu tych samych przedmiotów raz w kolorze, raz w tonacji biało-czarnej, aby określić wpływ koloru na jakość dzieła.
Poznawanie sposobów łączenia materiałów: zszywanie, sklejanie, zbijanie, spinanie, zaginanie.
• Zapoznawanie z historią wybranych wynalazków, np. od pióra gęsiego do długopisu; od łuczywa do żarówki.

• Zapoznawanie z rodzajami maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie), wytwórczych
(narzędzia i przyrządy), informatycznych (telefon, komputer, MP3).
• Zapoznawanie z rodzajami budowli: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp.
• Zapoznawanie z wybranymi zawodami, głównie związanymi z techniką.

EDUKACJA MUZYCZNA
—Słuchanie ciszy; rozpoznawanie i naśladowanie głosów z otoczenia.
—Rozpoznawanie brzmienia instrumentów niemelodycznych i melodycznych (fletu, fortepianu, skrzypiec); zapoznanie z elementarną budową tych instrumentów.
• Kształcenie głosu, zwracanie uwagi na poprawną i swobodną postawę podczas śpiewu; regulowanie oddechu
• Zbiorowe i indywidualne śpiewanie piosenek
• Wyszukiwanie w utworach powtarzających się fragmentów melodii.
• Zabawy bieżne, szybkie reagowanie na różne sygnały muzyczne; rozplanowanie ruchu w przestrzeni krokami wyznaczonymi przez rytm.
• Zabawy ze śpiewem; inscenizowanie piosenek, tańce regionalne (krakowiak).
• Recytowanie rytmiczne sylab, słów, zdań.
• Swobodne improwizowanie na temat, np. zabawy zimowe, owady w sadzie; improwizacje wokalne do krótkich, prostych wierszowanek, przysłów.
• Improwizowanie melodii na dzwonkach i innych instrumentach.
• Tworzenie muzycznych ilustracji do wierszy i opowiadań.
• Rysowanie i malowanie ilustracji do słuchanej melodii, piosenki.
• Wydobywanie dźwięków z przedmiotów: klocków, papieru, pudełek, folii, butelek szklanych, plastikowych.
• Akompaniament do piosenek i zabaw ruchowych z zastosowaniem naturalnych efektów akustycznych: tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda.
• Granie na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych: grzechotce, bębenku, trójkącie, tamburynie, kołatce, kastanietach.

WYCHOWANIE FIZYCZNE
• Utrzymywanie w czystości rąk i całego ciała, przebieranie się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu;
• Dostosowywanie stroju do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych
• Ćwiczenia ramion: w siadzie klęcznym – krążenie ramion ugiętych i wyprostowanych w siadzie klęcznym lub w staniu; w siadzie skrzyżnym, klęcznym lub rozkrocznym
• Ćwiczenia nóg: w staniu, siad skrzyżny – wstawanie z siadu skrzyżnego bez pomocy rąk; podskoki zwarte w przód, w bok, w tył; tupanie nogami w różnym tempie
• Ćwiczenia stóp: powtórzenie ćwiczeń z klasy pierwszej oraz w siadzie toczenie piłeczki palcami stopy.
• Ćwiczenia równowagi bez przyrządów• Ćwiczenia równowagi na przyrządzie: przejście przodem po belce, listwie ławeczki; przejście tyłem po ławeczce.
• Rzuty: piłeczkami (prawą i lewą ręką), szyszkami do tarczy; w parach – doskonalenie rzutów i chwytów piłeczki.

WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA III

EDUKACJA POLONISTYCZNA
W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności mówienia. Ponadto, uczeń po klasie 3:
• Wypowiada się w różnych formach, potrafi ułożyć kilkuzdaniową wypowiedź na dany temat;
• Dba o umiejętny dobór właściwych form komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych;
• Uczestniczy w rozmowach: prezentuje własne zdanie, potrafi je uzasadnić;

• Poszerza struktury składniowe oraz zakres słownictwa, wykorzystując omawiane treści nauczania;
• Nadaje tytuły ilustracjom do omawianych tekstów;
• Omawia i opowiada historyjki obrazkowe, analizuje postępowanie bohaterów i potrafi je ocenić;
• Samodzielnie opowiada przeczytane i wysłuchane teksty;
• Tworzy dialogi w scenkach dramowych i autoprezentacjach, konstruuje własne wypowiedzi, biorąc udział w scenkach dramowych i autoprezentacjach;
• Odtwarza teksty z pamięci: wiersze, piosenki, fragmenty prozy, odpowiednio intonując i uwzględniając zasady interpunkcji;
• Stara się dbać o kulturę wypowiedzi: poprawnie artykułuje głoski, stosuje pauzy, właściwą intonację przy wypowiadaniu różnego rodzaju zdań.

W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności słuchania. Ponadto, uczeń po klasie 3:
• Słucha ze zrozumieniem poleceń składających się ze zdań wielokrotnie złożonych;
• Uważnie słucha wypowiedzi innych i potrafi wykorzystać przekazane informacje;
• Wykonuje złożone polecenia wypowiedziane przez nauczyciela i kolegów;
• Słucha ze zrozumieniem i w skupieniu odpowiednich do wieku wierszy, opowiadań, piosenek i innych utworów literackich, w tym dłuższych fragmentów lektur (czytanych przez nauczyciela, słuchanych z płyty CD);
• Aktywnie uczestniczy w rozmowach, potrafi odnieść się do wypowiedzi innych.
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności pisania. Ponadto, uczeń po klasie 3:
• Pisze czytelnie, kształtnie i płynnie;
• Przepisuje zdania złożone i dłuższe teksty;
• Poprawnie rozmieszcza tekst na stronie;
• Uzupełnia zdania z lukami;
• Poprawnie przepisuje ze słuchu i z pamięci zdania proste i złożone oraz krótkie teksty;
• Samodzielnie, poprawnie układa i zapisuje życzenia, zaproszenia, listy prywatne, krótkie opisy, krótkie opowiadania, kilkuzdaniowe wypowiedzi na dowolny temat (na podstawie opracowanych tekstów oraz twórcze);
• Stara się dbać o estetykę i poprawność graficzną pisma;
• Prawidłowo dobiera wyrazy o znaczeniu przeciwstawnym i bliskoznacznym;
• Samodzielnie wykonuje pisemne zadania domowe.
W klasie 3 kontynuuje doskonalenie umiejętności czytania i opracowywania tekstów. Ponadto, uczeń po klasie 3:
• Potrafi samodzielnie, wyraziście i z zachowaniem ekspresji czytać omawiany tekst;
• Potrafi samodzielnie, wyraziście i z zachowaniem ekspresji odczytać nowy tekst;
• Odnajduje w tekście informacje oraz fragmenty na określone tematy i wyciąga wnioski;
• Rozpoznaje w tekście literackie formy użytkowe: notatka do kroniki, list;
• Analizuje, pod kierunkiem nauczyciela, przeczytane utwory: wskazuje głównych i drugoplanowych bohaterów, dokonuje oceny ich postępowania, zaznacza wybrane fragmenty tekstu, układa dalszy ciąg wydarzeń;
• Czyta lektury wskazane przez nauczyciela;
• Zna różne teksty literackie: opowiadanie, baśń, legendę, wiersz, teksty popularnonaukowe, komiksy, kroniki;
• Przejawia wrażliwość estetyczną i rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi;
• W miarę możliwości korzysta ze zbiorów bibliotecznych (encyklopedii) i innych źródeł informacji (Internetu).
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności gramatycznych. Ponadto, uczeń po klasie 3:
• Rozpoznaje i tworzy samodzielnie wszystkie rodzaje zdań;
• Dokonuje przekształceń zdań;

• Grupuje wyrazy według cech znaczeniowych: nazw osób, zwierząt, roślin i rzeczy;
• Odnajduje w zdaniu wyrazy określające czynności, wskazuje określenia rzeczownika;
• Dobiera słownictwo do podanego tematu;
• Potrafi rozwinąć zdanie.
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności ortograficznych i interpunkcyjnych. Ponadto, uczeń po klasie 3:
• Zapisuje wielką literą: nazwy popularnych zabytków, niektóre tytuły książek i czasopism, przydomki;
• Rozumie funkcję przecinka i stosuje go przy wyliczaniu;
• Zna zastosowanie dwukropka przy wyliczaniu;
• Dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną podczas pisania ze słuchu oraz tekstów pisanych samodzielnie.

EDUKACJA MATEMATYCZNA
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności matematycznych. Ponadto, uczeń po klasie 3:
• Odczytuje i zapisuje liczby od 0 do 1000, liczy w przód i w tył po jeden, po dziesięć i po sto w zakresie 1000;
• Potrafi przyporządkować liczbę do konkretnych elementów w zbiorze;
• Porównuje liczby w zakresie 1000, używając określeń: „większa", „mniejsza", „równa", stosuje znaki: =,;
• Wskazuje liczby parzyste i nieparzyste w zakresie 1000;
• Rozumie porządkowy aspekt liczby; • Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekroczeniem progu;
• Wie, że dodawanie i odejmowanie to działania odwrotne (sprawdza wynik dodawania za pomocą odejmowania i odwrotnie);
• Stosuje przemienność dodawania (wie, że kolejność dodawania składników nie ma wpływu na wynik);
• Mnoży i dzieli liczby w zakresie 100;
• Wie, że mnożenie i dzielenie to działania wzajemnie odwrotne (sprawdza wynik dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie);
• Stosuje przemienność mnożenia (wie, że kolejność mnożenia czynników nie ma wpływu na wynik);
• Rozwiązuje łatwe równania z niewiadomą w postaci okienka (wspomagane rysunkami lub schematami);
• Rozwiązuje jednodziałaniowe zadania z treścią (wspomagane schematami lub rysunkami);
• Rysuje ilustracje do zadań z treścią;
• Układa pytania do treści zadań;
• Wskazuje i poprawia błędy w treści zadań;
• Rozwiązuje zadania na porównywanie różnicowe;
• Oblicza obwody figur geometrycznych: trójkąta, kwadratu, prostokąta (miarę wyraża w centymetrach);
• Mierzy długości za pomocą metra krawieckiego, taśmy mierniczej (miarę wyraża w centymetrach);
• Rozwiązuje zadania z treścią i wykonuje obliczenia dotyczące miar bez wyrażeń dwumianowanych;
• Mierzy i rysuje odcinki o długości wyrażonej w centymetrach i milimetrach, porównuje ich długość;
• Waży przedmioty, wagę wyraża w gramach, dekagramach i kilogramach (nie zamieniając jednostek);

• Porównuje wagę przedmiotu, używając określeń: „cięższy”, „lżejszy”, „waży tyle samo”, stosuje znaki (=,) pomiędzy wartościami wagi wyrażonymi w tych samych jednostkach
• Szacuje wagi różnych przedmiotów;
• Wykonuje obliczenia dotyczące wagi i pojemności;
• Rozpoznaje monety o wartości: 10 groszy, 20 groszy, 50 groszy, 1 złoty, 2 złote, 5 złotych oraz banknoty: 10 złotych, 20 złotych, 50 złotych, 100 złotych, 200 złotych;
• Zna wartość pieniędzy (potrafi dobierać monety o niższym nominale, aby stanowiły wartość monety, czy banknotu o wyższym nominale, potrafi wybrać monety, którymi może zapłacić za dany produkt, potrafi obliczyć resztę, którą powinien otrzymać, płacąc za dany produkt, porównuje wartości monet i banknotów, używając odpowiednich określeń i znaków);
• Zna nazwy pór roku, miesięcy, dni tygodnia i potrafi je zapisywać;
• Czyta i zapisuje daty;
• Zna liczbę dni w poszczególnych miesiącach;
• Odczytuje i zaznacza godziny na zegarze w systemie dwudziestoczterogodzinnym;
• Wykonuje obliczenia kalendarzowe i zegarowe.

EDUKACJA PRZYRODNICZA
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności przyrodniczych. Ponadto, uczeń po klasie 3:
• Potrafi opisać sposoby odżywiania się zwierząt;
• Wie, na czym polega praca: sadownika, rolnika, ogrodnika, pszczelarza;
• Rozumie komunikaty pogodowe podawane w środkach masowego przekazu;
• Wie, jakie spotyka się zagrożenia wynikające z działalności człowieka (palenie śmieci, wypalanie łąk, kłusownictwo, hałas);
• Rozumie, na czym polegają zagrożenia ze strony przyrody: (huragan, lawina, śnieżyca), wie, jak należy zachować się w takich sytuacjach;
• Wskazuje, rozróżnia i nazywa charakterystyczne cechy krajobrazów Polski (krajobraz nadmorski, górski, nizinny);
• Potrafi wyjaśnić jak funkcjonuje przyroda w różnych porach roku;
• Wie, czym grozi spożycie lub dotknięcie roślin trujących;
• Umie opisać życie w ekosystemie pola i zbiorników wodnych (wymienia nazwy podstawowych zwierząt i roślin wodnych, nazywa różne zbiorniki wodne, zna warunki życia organizmów w danym środowisku);
• Potrafi omówić znaczenie lasu dla człowieka;
• Wie, jaki jest wpływ przyrody nieożywionej (skały i minerały: glina, węgiel, sól) na życie ludzi, zwierząt i roślin.

EDUKACJA SPOŁECZNA
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności społecznych. Ponadto, uczeń po klasie 3:
• Aktywnie uczestniczy w życiu szkoły, zna jej tradycje, wie co to jest sztandar szkoły, stara się uczestniczyć w szkolnych uroczystościach;
• Szanuje symbole narodowe, zna ważniejsze wydarzenia historyczne, potrafi wyliczyć nazwiska wybitnych Polaków oraz ich osiągnięcia;
• Umie wskazać symbole, kojarzące się z ważnymi miastami Polski;
• Potrafi wskazać na mapie ważne miasta i miejsca Polski (góry, rzeki);
• Zna swoją miejscowość, potrafi opowiedzieć o jej przeszłości;
• Umie wskazać zabytki i pomniki w regionie, w którym mieszka;
• Podejmuje obowiązki domowe, stara się dobrze je wypełniać, rozumie potrzebę ich wykonywania;
• Stara się uczestniczyć w uroczystościach lokalnych;
• Zna ważne osobistości, pochodzące z rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy.

EDUKACJA PLASTYCZNO-TECHNICZNA
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności plastycznych i technicznych. Ponadto, uczeń po klasie 3:
- Rozumie pojęcia: „scena rodzajowa", „autoportret", „sztuka nowoczesna";
- Umiejscawia i nazywa wybrane budowle Europy i świata: Koloseum, Wieżę Eiffla, Akropol, operę w Sydney, Statuę Wolności;
- Zna dyscypliny sztuki: fotografię, film, przekazy medialne, rzemiosło artystyczne;
- Potrafi stworzyć przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka (pisanki, palmy, kompozycje z bibułki);
- Zapoznaje się z przeznaczeniem: komputera, laptopa, telefonu komórkowego (porównuje różne modele, ceny, wygląd zewnętrzny);
- Zapoznaje się z budową roweru, poznaje działanie prądnicy rowerowej, uczy się, jak dbać o rower;
- Potrafi korzystać ze środków komunikacji dostępnych w miejscu zamieszkania oraz wie, z jakich środków transportu korzystają ludzie mieszkający w różnych częściach Polski.

EDUKACJA MUZYCZNA
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności muzycznych. Ponadto, uczeń po klasie 3:
- Zna piosenki oraz kanony;
- Zna melodię i słowa trzech zwrotek hymnu Polski;
- Realizuje rytmy poprzez rytmiczne recytowanie przysłów, gesty, ruchy i grę na instrumentach;
- Reaguje na zmiany metrum, tempa, dynamiki;
- Zna podstawowe kroki trojaka oraz innego tańca ludowego;
- Aktywnie słucha muzyki;
- Rozpoznaje i odróżnia głosy wokalne: sopran, bas;
- Określa charakter utworów, odróżnia wykonanie solowe od zespołowego;
- Zna podstawy zapisu nutowego (półnuta, cała nuta, pauza półnutowa);
- Rozpoznaje wysokości nut: si, do górne;
- Potrafi zagrać na instrumentach proste schematy rytmu, melodii do akompaniamentu, improwizuje utwory muzyczne z zachowaniem odpowiedniej artykulacji;
- Zna podstawy gry na flecie i kontynuuje naukę gry na dzwonkach.

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności obsługi komputera. Ponadto, uczeń po klasie 3:
- Potrafi korzystać z podstawowych funkcji komputera oraz obsługiwać programy komputerowe Word, Paint, PowerPoint;
- Potrafi w miarę potrzeb korzystać z Internetu jako źródła informacji;
- Zna różne adresy Internetowe;
- Odczytuje emotikony jako zakodowane uczucia i nastroje.

WYCHOWANIE FIZYCZNE I HIGIENA OSOBISTA
W klasie 3 kontynuuje się doskonalenie umiejętności sportowych. Ponadto, uczeń po klasie 3:
- Realizuje marszobiegi trwające około 15 minut;
- Wykonuje przewrót w przód;
- Oburącz odbija lekką piłkę sposobem górnym;
- Podbija piłkę stopą i kolanem;
- Potrafi rzucić piłką lekarską;
- Jeździ na rowerze, wrotkach, przestrzegając zasad bezpieczeństwa;

- Przestrzega zasad sportowej rywalizacji;
- Dba o bezpieczeństwo w czasie zajęć ruchowych;
- Posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem.

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW KLAS I-III

Osiągniecia uczniów klas I-III będą sprawdzane w następujący sposób:

1) Odpowiedzi pisemne:
   a) Testy zintegrowane po każdym dziale materiału programowego (zapowiadane tydzień wcześniej)
   b) Kartkówki (zapowiadane z dnia na dzień)
   c) Pisanie z pamięci i ze słuchu
   d) Prace domowe np. opowiadanie, opis
   e) Prowadzenie zeszytów i ćwiczeń
2) Odpowiedzi
   Ustne:
   a) Czytanie (każdy nowy tekst – z dnia na dzień)
   b) Opowiadanie (z dnia na dzień lub na 2 dni przed)

   Pamięciowe
   a) Recytacja wiersza (zapowiadana tydzień przed)
   b) Odpowiedzi na pytania (np. tabliczka mnożenia)
   c) Znajomość reguł ortograficznych
   d) Znajomość wiadomości gramatycznych

3. W obszarze aktywności artystycznej, technicznej i motoryczno – zdrowotnej szczególną uwagę zwraca się na:
   a) zaangażowanie ucznia i jego aktywność
   b) pomysłowość i inicjatywę
   c) sprawność działania i organizowanie pracy